

บทความวิจัย (Research Article)

การพัฒนาคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ
(Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร
Innovative manual for organizing experiences based on whole
language, brain skills, EF, early childhood under the local
administrative organization, Kamphaeng Phet Province

สุณี บุญพิทักษ์ และนรินทิพย์ กอนพ่วง*
Sunee Boonpituk and Narintip Kompuang*

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาองค์ความรู้ ปัญหา และความต้องการของครูปฐมวัย การจัดกระบวนการ (Coaching) การพัฒนาคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย และนำไปทดลองกับประเมินความพึงพอใจหลังการใช้คู่มือฯ กลุ่มเป้าหมาย ครูผู้สอนระดับปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 37 คน เครื่องมือการวิจัย 1) แบบสอบถามปลายเปิดแบบมีโครงสร้าง 2) แบบประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของคู่มือฯ 3) แบบประเมินความพึงพอใจผลการใช้คู่มือฯ การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ครูปฐมวัยพอมีพื้นฐานความเข้าใจการสอนตามแนวภาษาธรรมชาติอยู่บ้างเล็กน้อย แต่ยังไม่เคยผ่านการอบรมการสอนตามแนวภาษาธรรมชาติมาก่อน ด้านทักษะสมอง EF ครูปฐมวัยมีความรู้ความเข้าใจในการทำงานของทักษะสมอง EF ซึ่งครูปฐมวัยส่วนใหญ่ผ่านการอบรมการพัฒนาทักษะสมอง EF มาแล้ว ปัญหาด้านพัฒนาการของเด็กปฐมวัย พบว่าเด็กมีพัฒนาการล่าช้า ปัญหาทางอารมณ์ ด้านการใช้ภาษา ขาดสมาธิในการฟัง ครูต้องการเรียนรู้การสอนตามแนวภาษาธรรมชาติ ซึ่งเป็นวิธีการจัดกิจกรรมสอนที่สามารถส่งเสริมทักษะสมอง EF ได้เป็นอย่างดี

ขั้นตอนการจัดกระบวนการ (Coaching) มีลักษณะแนวทางทั้งการอบรมให้ความรู้ การให้คำปรึกษา การลงฝึกปฏิบัติ ใบบงานการบ้าน การนำเสนอ และสะท้อนความคิดเห็น สรุปผลข้อมูล พบว่า ครูปฐมวัย ได้ความรู้ ความเข้าใจการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย ได้รับการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ สามารถนำไปพัฒนาวิชาชีพได้ และได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งอื่น

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก 65000

Faculty of Education, Naresuan University, Phitsanulok 65000

*Corresponding author; email: narintipk@nu.ac.th

(Received: 5 February 2025; Revised: 18 June 2025; Accepted: 26 June 2025)

DOI: <https://doi.org/10.14456/psruhss.2025.7>

จากข้อมูลทั้งหมดนำมาพัฒนาคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ พบว่า ผลการประเมินคู่มือฯ ของผู้เชี่ยวชาญด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในภาพรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.66$) และผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของครูปฐมวัยก่อนที่จะนำคู่มือฯ ไปใช้จัดกิจกรรมการสอนเด็กปฐมวัย ภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) และผลความพึงพอใจของครูปฐมวัย หลังการใช้คู่มือฯ พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$)

คำสำคัญ: คู่มือนวัตกรรม การจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ ทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย

Abstract

The purpose of this research were to study the explicit knowledge, the problems and the needs of early childhood teacher, the coaching for the development of the innovative manual for organizing experience based on whole language brain skill executive function (EF), and try out the manual and evaluate participant's satisfactions toward on the manual implementation. The Samples consisted of 37 early childhood teachers under the local administrative organization Kamphaeng Phet Province. The research instruments were 1) structured open-ended questionnaire 2) Access from for the appropriateness and the possibility of the manual. 3) Access from for participant's satisfaction towards on the manual implementation. The data were analyzed using mean, standard deviation and content analysis.

The results revealed that the early childhood teachers understand the instructional activities by whole language approach although the have never known or been trained for whole language approach. Early childhood teachers knew the process of forebrain and executive function (EF). Majority of early childhood teachers had a training of executive function (EF). The early childhood development problem was found that early childhood children got developmental delay in children. The problem of concentration whole listening. Teachers wanted to learn for whole language approach for supporting executive function (EF) of children.

The coaching of whole language were as follows : early childhood teachers had various ways including of consolation practical training worksheets homework, presentations and reflective feedback. It showed that teachers knew how to manage whole language, brain skills and EF which could be improved teachers professional. Teachers exchanged their experiences with other childcare centers.

The evaluation of the manual was found that the appropriateness and the possibility were at the average of 4.66. The mean of 4.66. The appropriateness and the possibility of early childhood teachers before using the manual was at the highest level ($\bar{X} = 4.54$). Teachers' satisfaction after being used the manual was at the highest level ($\bar{X} = 4.76$)

Keywords: Innovative manual, Experience management based on whole language approach, Executive function (EF), Early childhood

บทนำ

จากแผนการศึกษาชาติ (2560 - 2579) ที่กล่าวถึงความท้าทายพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก และการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2573 (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) รวมไปถึงวิสัยทัศน์ของแผนการศึกษาชาติ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” (แผนการศึกษาแห่งชาติ 2560 - 2579) ทั้งหมดนี้เป็นความสำคัญที่หลายฝ่ายควรหันกลับมาทบทวนและให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย เนื่องด้วยเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างมนุษย์ที่จะเติบโตอย่างมีคุณภาพ

ความสำคัญของเด็กปฐมวัยถูกกล่าวถึงในมาตรฐานสถานศึกษาปฐมวัยแห่งชาติว่า ปฐมวัยเป็นวัยเริ่มต้นของชีวิตและพัฒนาการในทุกด้าน เป็นช่วงวัยที่พัฒนาการทางด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็วที่สุดและเป็นฐานรากที่สำคัญสำหรับพัฒนาการในช่วงวัยต่อไป เด็กในวัยนี้จึงเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของประเทศ ดังคำกล่าวของ ศ.ดร.เจมส์ เจ. แอคแมน นักเศรษฐศาสตร์รางวัลโนเบล ปี 2542 ที่ว่า “การลงทุนพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นการลงทุนที่คุ้มค่าให้ผลตอบแทนแก่สังคมที่ดีที่สุดในระยะยาว” (มาตรฐานสถานศึกษาปฐมวัยแห่งชาติ, 2562: 1)

ข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้นเห็นได้ว่าช่วงเด็กปฐมวัย เป็นช่วงวัยสำคัญที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องให้ความสำคัญดูแลอย่างใกล้ชิด การพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงเป็นเป้าหมายที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรตระหนัก เห็นความสำคัญในการปูพื้นฐานให้เด็กปฐมวัยเจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์สมวัย โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะสมอง EF ซึ่งเป็นสมองส่วนที่กำกับพฤติกรรมกระทำได้เหมาะสม วิเคราะห์ ตัดสินใจ วางแผน ลงมือทำ ตรวจสอบตนเอง แก้ไขปัญหา ควบคุมอารมณ์ กำกับตนเอง และมุ่งมั่นทำจนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ (ขวัญฟ้า รังสิยานนท์ และคณะ, 2562 อ้างถึงใน ปณิตดา ธนเศรษฐกร, 2561) ไม่ต่างจากสุภาวดี หาญเมธี ที่กล่าวว่า ทักษะสมอง EF เป็นทักษะที่สามารถฝึกได้ พัฒนาได้ และเป็นทักษะที่ติดตัวไปตลอดชีวิต ส่งผลให้มีชีวิตที่ประสบความสำเร็จ มีความสุขเป็นคนดี และเกื้อหนุนการเรียน การงาน การพัฒนาทักษะสมอง EF จึงเป็นประเด็นสำคัญที่เด็กทุกคนควรได้รับการพัฒนาในช่วงระดับปฐมวัยอย่างยิ่ง (สุภาวดี หาญเมธี, 2561)

จากข้อมูลดังกล่าวมาเห็นได้ชัดเจนว่า ทักษะสมอง EF มีความสำคัญต่อการพัฒนาให้เกิดขึ้นในเด็กปฐมวัยอย่างยิ่ง ซึ่งในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะสมอง EF พบว่ากิจกรรมการสอนตามแนวภาษาธรรมชาติเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการส่งเสริมทักษะสมอง EF เนื่องด้วยเป็นการจัดกิจกรรมที่มีความยืดหยุ่น เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ผ่านการเล่น ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง นักการศึกษา ฉันทนา ภาคบังกช (2537: 2) และอริ สันหลวี (2537: 213) สรุปความสำคัญของการสอนภาษาธรรมชาติไว้ว่า เป็นการเรียนรู้ที่เด็กสนุกสนาน ไม่กลัวผิด ได้รับการเรียนรู้ครอบคลุมทั้งด้านการพูด ฟัง อ่าน และเขียน เด็กเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงในบรรยากาศอบอุ่น นอกจากนี้ อิลัน บลูม กล่าวว่า การสอนภาษาแบบองค์รวมหรือการสอนภาษาธรรมชาติ เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่เน้นการเรียนรู้จากสิ่งที่มีความหมายต่อชีวิตประจำวันมาใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีชีวิตชีวา (เยาวพา เดชะคุปต์, 2542: 19 อ้างอิงจาก Iran Blum, 1995) ฉะนั้นอาจสรุปได้ว่าการสอนตามแนวภาษาธรรมชาติ เป็นการจัดกิจกรรมลักษณะบูรณาการเชื่อมโยงสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างเป็นระบบ ที่มุ่งให้เด็กเกิดความกล้า มั่นใจในตนเอง เด็กเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงในสถานการณ์จริงได้อย่างมีความสุข

การพัฒนาคู่มือเป็นอีกแนวทางสำคัญหนึ่งที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ การสอนตามแนวภาษาธรรมชาติ ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัยได้อย่างดี เนื่องด้วยเอกสารคู่มือเป็นหนังสือที่เขียนเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ใช้ได้ศึกษาทำความเข้าใจ มีตัวอย่างให้ดูง่ายต่อการนำไปปฏิบัติตามในการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังที่ นฤมล ฤทธิกาญจน์ กล่าวว่คู่มือคือเอกสารที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแก่ผู้อ่าน โดยมุ่งหวังให้ผู้อ่านหรือผู้ใช้มีความเข้าใจสามารถดำเนินการในเรื่องนั้นด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (นฤมล ฤทธิกาญจน์, 2563: 270) การพัฒนาคู่มือนวัตกรรมการสอนตามแนวภาษาธรรมชาติ จึงเป็นเครื่องมือที่ครูปฐมวัยสามารถศึกษาเรียนรู้ และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้พัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเกิดประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญประการหนึ่งของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เนื่องด้วยพบว่า จากการสำรวจปัญหาเด็กปฐมวัยของกรมอนามัย พบ 1 ใน 4 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการล่าช้าทั้งร่างกายและสติปัญญา จากการใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย วัดแนวโน้มพัฒนาการเด็กปฐมวัยของประเทศไทย พบว่าเด็กไทย 1 ใน 4 หรือร้อยละ 25 มีพัฒนาการไม่สมวัย โดยพัฒนาการเด็กไม่สมวัยที่พบมากที่สุดคือพัฒนาการด้านการใช้ภาษาที่แสดงออก (Expressive Language) อยู่ที่ระดับร้อยละ 75.2 พัฒนาการด้านการเข้าใจสื่อสารรับฟังภาษา (Receptive Language) ร้อยละ 60.1 และพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญา (Fine Motor) ร้อยละ 47 (<https://www.hfocus.org> ค้นคว้าเมื่อ 23 ก.ค. 2567)

จากข้อมูลดังกล่าวมาทั้งหมดจึงเห็นความสำคัญจำเป็น ในการพัฒนาคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาครูผู้สอนระดับปฐมวัยให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาเด็กปฐมวัยให้เติบโตเป็นคนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขเจริญเติบโตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาองค์ความรู้ ปัญหา และความต้องการของครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย
2. เพื่อจัดกระบวนการ (Coaching) การจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF ให้กับครูปฐมวัย
3. เพื่อพัฒนาคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย
4. เพื่อทดลองและประเมินความพึงพอใจการใช้คู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมี วัตถุประสงค์ทั้งหมด 4 ข้อ ซึ่งวัตถุประสงค์ในแต่ละข้อเขียนรายละเอียดการดำเนินการวิจัยที่สัมพันธ์สอดคล้อง เชื่อมโยงตามขั้นตอน 1 ขั้นตอน 4 โดยเฉพาะขั้นตอนที่ 2 (ตามวัตถุประสงค์ ข้อ 2) เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากเพื่อให้ได้ผลข้อมูลการวิจัยที่จะนำไปเป็นสาระสำคัญ ของการพัฒนาคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีขั้นตอนกระบวนการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ความรู้ ปัญหาและความต้องการของครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษา ธรรมชาติ (Whole Language) และส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย

ขั้นตอนนี้ เนื้อหาสำคัญเพื่อศึกษาพื้นฐานความรู้ ปัญหาและความต้องการ เพื่อปูพื้นฐานความรู้ความเข้าใจการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ และการพัฒนาทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย โดยการจัดประชุมครูปฐมวัยผู้สมัครเข้าร่วมโครงการวิจัย จำนวน 37 คน ใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group) มีประเด็นคำถามและให้ครูปฐมวัยเข้ากลุ่มย่อยกลุ่ม ๆ ละ ประมาณ 4 – 5 คน ระดมความคิด ใช้เครื่องมือ Mind Mapping ในการเก็บข้อมูล และการสรุปถอดบทเรียน (After Action Review) โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative) ในการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 เพื่อจัดกระบวนการ (Coaching) การจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) และทักษะสมอง EF ให้กับครูปฐมวัย

ในขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากในการศึกษาเก็บข้อมูล มีขอบเขตเนื้อหา ประเด็น 1) การจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ 2) การพัฒนาทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย และ 3) แนวทางการเขียนแผนการสอนตามแนวภาษาธรรมชาติส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย และเทคนิคการสอนแบบโครงการ (Project Approach) ซึ่งในการจัดกระบวนการ (Coaching) มีลักษณะแนวทางทั้งการอบรมให้ความรู้ การให้คำปรึกษา การลงปฏิบัติ ไปงานบ้าน การนำเสนอ และสะท้อนความคิดเห็น ซึ่งมีวิทยากรและผู้วิจัยเป็นผู้เกี่ยวข้อง ใช้เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative) ในการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนาคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้เป็นการสร้างคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการสอนตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) เอกสารการพัฒนาทักษะสมอง EF หลักสูตรการจัดการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และเอกสารเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือ

3.2 วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2

3.3 วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดสร้างคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย

3.4 นำร่างคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

- 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านปฐมวัยและหลักสูตรการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
- 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
- 4) ครูชำนาญการพิเศษด้านการศึกษาปฐมวัย
- 5) ครูชำนาญการพิเศษด้านการศึกษาปฐมวัย

3.5 นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง ร่างคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัยให้สมบูรณ์

การเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ใช้เทคนิคการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) การหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นแบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ขั้นตอนที่ 4 ทดลองและประเมินความพึงพอใจผลการใช้คู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้

4.1 จัดประชุมอบรมครูปฐมวัยที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 37 คน ชี้แจงทำความเข้าใจสาระในคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย รวมทั้งการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำคู่มือลงสู่การปฏิบัติ และอบรมให้ความรู้ครูปฐมวัยด้านการเขียนแผนบูรณาการกิจกรรมประจำวันตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติส่งเสริมทักษะสมอง EF จากนั้นครูปฐมวัยกลับไปเขียนแผนบูรณาการกิจกรรมประจำวันตามแนวภาษาธรรมชาติ ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย และจัดกิจกรรมการสอนเป็นเวลา 2 สัปดาห์

4.2 จัดประชุมถอดบทเรียนรู้และประเมินความพึงพอใจของครูปฐมวัย ในการทดลองใช้คู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคู่มือ การสอนตามแนวภาษาธรรมชาติ และการพัฒนาทักษะสมอง EF

2) ผู้วิจัยศึกษาแบบวัดประเมินความพึงพอใจจากงานวิจัย เรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ โดยใช้ ICT เพื่อส่งเสริมความสามารถในการรู้คิดเชิงระบบสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ (สรวงพร กุศลส่ง, 2561) และเรื่องเสริมสร้างศักยภาพครูปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดกำแพงเพชร สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สุณี บุญพิทักษ์, 2563)

3) ผู้วิจัยนำมาประยุกต์โดยเลือกข้อความที่มีความหมายใกล้เคียงกันหรือเหมือนกัน มาสร้างแบบวัดประเมินความพึงพอใจผลการใช้คู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

4.3 การเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

เก็บข้อมูลความพึงพอใจ ผลจากการใช้คู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัยในชั้นเรียนระดับปฐมวัย เป็นแบบวัดประเมินความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และการวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา

ผู้วิจัยสรุปและปรับปรุงคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย และนำคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย จัดพิมพ์ เพื่อเผยแพร่ให้กับหน่วยงานและบุคคลที่ได้อ่านต่อไป

กลุ่มเป้าหมายครูปฐมวัยประกอบด้วย

1. ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนครไตรตรึงษ์ จำนวน 8 คน
2. ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม จำนวน 8 คน
3. ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังหามแห อำเภอขาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 5 คน

4. ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโพธิ์ทอง อำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 8 คน

5. ครูปฐมวัยโรงเรียนเทศบาล 1 (เกริกกฤตยาอุบลัมภ์) สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จำนวน 8 คน

ผลการวิจัย

ครูปฐมวัยพอมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในการจัดกิจกรรมการสอนตามแนวภาษาธรรมชาติ เด็กเรียนรู้ภาษาจากสิ่งแวดล้อมในการใช้ชีวิตประจำวัน เน้นกระบวนการเรียนรู้ผ่านการฟังพูดอ่านเขียน จากการใช้ภาษาสื่อสารในชีวิตประจำวัน ใช้กิจกรรมการเรียนรู้เน้นสิ่งที่ป็นรูปธรรม เปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ใช้ภาษาในการสื่อสาร ซึ่งครูปฐมวัยยังไม่มีการเรียนรู้หรืออบรมเรื่องการสอนตามแนวภาษาธรรมชาติมาก่อนครั้งนี้ เป็นการเรียนรู้ครั้งแรก สำหรับความรู้ความเข้าใจการพัฒนาทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย พบว่า ครูปฐมวัยมีความรู้ความเข้าใจในการทำงานของสมองส่วนหน้า หรือทักษะสมองเพื่อความสำเร็จของชีวิต หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า ทักษะสมอง EF ทั้งนี้ ครูปฐมวัยส่วนใหญ่ผ่านการอบรมสร้างความเข้าใจในการพัฒนาทักษะสมอง EF มาบ้างแล้วจึงส่งผลให้ครูปฐมวัยที่เข้าร่วมโครงการวิจัยครั้งนี้ มีประสบการณ์พื้นฐานเดิมด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย ที่จะป็นต้นทุนในการเรียนรู้การสอนตามแนวภาษาธรรมชาติส่งเสริมทักษะสมอง EF ต่อไป

ปัญหาด้านพัฒนาการของเด็กปฐมวัย พบว่าเด็กมีพัฒนาการล่าช้า มีปัญหาทางอารมณ์ มีปัญหาด้านการใช้ภาษา ด้านกล้ามเนื้อเล็ก เด็กติดเล่นโทรศัพท์ มีอาการออทิสติกเทียม สมาธิสั้น ขาดสมาธิในการฟัง ไม่ค่อยพูด และพูดซ้ำ เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการล่าช้าไม่เป็นไปตามวัยและขาดการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะสมอง EF ครูปฐมวัยต้องการการเรียนรู้การสอนแนวภาษาธรรมชาติ เพราะเป็นการกระตุ้นพัฒนาการด้านการอ่าน การใช้ภาษาและการคิดวิเคราะห์ เป็นวิธีการสอนที่สามารถส่งเสริมทักษะสมอง EF ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ครูปฐมวัยคิดเห็นว่าการอบรมครั้งนี้เป็นกิจกรรมที่ดีมาก จะส่งเสริมให้ครูปฐมวัยที่เข้าร่วมโครงการ สามารถนำความรู้ไปต่อยอดในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพมากขึ้น

ขั้นตอนการจัดกระบวนการ (Coaching) ครูปฐมวัยมีความคิดเห็น/ความรู้สึกต่อการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ครูปฐมวัย ได้ความรู้ ความเข้าใจมากขึ้น เกิดความสามัคคีในการทำกิจกรรมกลุ่ม ได้ความรู้ทั้งภาษาธรรมชาติ และการพัฒนาทักษะสมอง EF ลงมือปฏิบัติเข้าใจขั้นตอนการเรียนรู้ และผลสำเร็จที่ตั้งเป้าไว้สามารถนำไปต่อยอดจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กและการสอนในชั้นเรียน เป็นกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการจะได้นำความรู้ไปพัฒนาต่อยอดต่อไป

2. เป็นการเรียนรู้สิ่งที่แปลกใหม่ ทำให้เข้าใจเรื่องภาษาธรรมชาติได้มากขึ้น เพราะไม่เคยได้ยินเรื่องนี้มาก่อนนำไปพัฒนาวิชาชีพได้ดี เป็นความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง

3. เป็นโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ ที่ครูสามารถนำไปใช้กับเด็ก ๆ เป็นการจัดการอบรมที่สนุกและได้สาระ เกิดการเรียนรู้และเข้าใจมากขึ้นและยังเพิ่มเติมความรู้ให้กับครูอีกด้วย ได้รับความรู้และนำไปใช้กับเด็กได้จริง

4. เป็นการทำกิจกรรมร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวความคิด ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งอื่น ผู้เข้าอบรมมีจำนวนเหมาะสมเหมือนเรียนรู้แบบตัวต่อตัว

ช่วงท้ายการดำเนินกิจกรรมผู้วิจัยได้นำ ร่างของคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย นำเสนอให้ครูปฐมวัยพิจารณาตรวจสอบให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือข้อเสนอแนะ พบว่า ครูปฐมวัยต้องการให้เพิ่มเนื้อหาในภาคผนวกเกี่ยวกับ ตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์ การผลิตสื่อ นิทาน เพลง และคำคล้องจอง ซึ่งผู้วิจัยได้มาจัดทำคู่มือ

ให้มีความสมบูรณ์และส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ผลการประเมินคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย มีผลดังตารางดังนี้

ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ การตรวจสอบคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัยของผู้เชี่ยวชาญดังตารางด้านล่าง

ตาราง 1 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือนวัตกรรม การจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
1. ด้านสาระสำคัญของที่มา ความสำคัญ และทฤษฎีแนวคิดในคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ	4.60	0.245	มากที่สุด
2. ด้านเนื้อหาในแต่ละตอนของคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ	4.60	0.163	มากที่สุด
3. ด้านตัวอย่างของกิจกรรมการสอนแนวภาษาธรรมชาติ	4.73	0.301	มากที่สุด
4. ด้านภาพรวมของคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ	4.70	0.115	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.66	0.206	มากที่สุด

จากตาราง 1 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย ในภาพรวม พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านตัวอย่างของกิจกรรมการสอนแนวภาษาธรรมชาติ ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมา คือ ด้านภาพรวมของคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ ($\bar{X} = 4.70$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสาระสำคัญของที่มา ความสำคัญ และทฤษฎีแนวคิดในคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ และด้านเนื้อหาในแต่ละตอนของคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ ($\bar{X} = 4.60$)

ตาราง 2 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ต่อการนำไปใช้จัดกิจกรรมการสอนของคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหา	4.56	.717	มากที่สุด
2. ด้านตัวอย่างของกิจกรรมการสอนแนวภาษาธรรมชาติ	4.45	.675	มาก
3. ด้านภาพรวมของคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ	4.61	.675	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.54	.677	มากที่สุด

จากตาราง 2 แสดงการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ต่อการนำไปใช้จัดกิจกรรมการสอนของคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย ในภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูง

ที่สุด คือ ด้านภาพรวมของคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ ($\bar{X} = 4.61$) รองลงมา คือ ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.56$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านตัวอย่างของกิจกรรมการสอนแนวภาษาธรรมชาติ ($\bar{X} = 4.45$)

ผลการทดลองและประเมินความพึงพอใจครูปฐมวัยที่มีต่อการใช้คู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย

พบว่า ผลการทดลองการสอนตามแนวภาษาธรรมชาติส่งเสริมทักษะสมอง EF ครูปฐมวัยได้นำแบบสังเกตพฤติกรรมทักษะสมอง EF ของเด็กอายุ 3-6 ปี ตามแนวทางการจัดประสบการณ์ใน EF Guideline (ปนัดดา ธนเศรษฐกร, 2561) ซึ่งแบบสังเกตนี้ไม่ใช้การวัดผล (Assessment) และไม่ใช้การตัดสินเด็กแต่เพื่อให้ครูใช้ในการสังเกตพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับทักษะสมอง EF ของเด็กเพื่อการพัฒนาต่อไป ครูปฐมวัยที่เข้าร่วมโครงการวิจัยทั้งหมด สังเกตพฤติกรรมและความสามารถของเด็กปฐมวัยในทั้ง 9 ทักษะ พบว่าเกิดขึ้นบ่อย และเกิดขึ้นบ่อยครั้ง จากนั้นให้ครูปฐมวัยประเมินผลความพึงพอใจจากผลการใช้คู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย ดังตารางด้านล่าง

ตาราง 3 แสดงผลการวิเคราะห์ประเมินความพึงพอใจจากผลการใช้คู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. คู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์แนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย มีความเหมาะสมและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ง่าย	4.93	.267	มากที่สุด
2. กิจกรรมตัวอย่างในคู่มือมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้จัดกิจกรรมการสอนแนวภาษาธรรมชาติ ส่งเสริมทักษะสมอง EF ได้	4.81	.396	มากที่สุด
3. ครูปฐมวัยนำเนื้อหาสาระที่กำหนดในคู่มือ และตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้เขียนแผนกิจกรรมการสอนแนวภาษาธรรมชาติ บูรณาการตามกิจกรรมประจำวันได้	4.89	.320	มากที่สุด
4. ครูปฐมวัยสามารถจัดกิจกรรมการสอน ตามแผนการจัดประสบการณ์ที่เขียนได้อย่างไม่มีอุปสรรค	4.59	.501	มากที่สุด
5. เด็กปฐมวัยสามารถปฏิบัติกิจกรรม ตามแผนการจัดประสบการณ์ได้อย่างสนุกสนาน	4.70	.465	มากที่สุด
6. เปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัยลงปฏิบัติเรียนรู้ จากการจัดกิจกรรมการสอนแนวภาษาธรรมชาติอย่างอิสระ	4.78	.424	มากที่สุด
7. เด็กปฐมวัยได้ลงปฏิบัติจริง เกิดทักษะจดจำใช้งาน ยืดหยุ่นความคิด และการยั้งคิดไตร่ตรอง	4.70	.465	มากที่สุด
8. กิจกรรมการสอน ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยเกิดการพัฒนาทักษะจดจำใส่ใจ ควบคุมอารมณ์ และการติดตามประเมินผล	4.67	.480	มากที่สุด
9. เด็กปฐมวัยได้ลงปฏิบัติเกิดทักษะการลงมือทำ วางแผน และมุ่งเป้าหมายทำงานสำเร็จ	4.67	.480	มากที่สุด
10. ครูปฐมวัยคิดเห็นว่าการจัดประสบการณ์ แนวภาษาธรรมชาติที่ศึกษาจากคู่มือนี้ สามารถส่งผลให้เด็กปฐมวัยเกิดการพัฒนาทักษะสมอง EF ได้ดีขึ้น	4.85	.362	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.76	.272	มากที่สุด

จากตาราง 3 แสดงความพึงพอใจของครูปฐมวัยจากผลการใช้คู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์แนวภาษา ธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ คู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์แนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย มีความเหมาะสม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ($\bar{X} = 4.93$) รองลงมา คือ ข้อครูปฐมวัยนำเนื้อหาสาระที่กำหนดในคู่มือ และตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้เขียนแผนกิจกรรมการสอนแนวภาษาธรรมชาติ บูรณาการตามกิจกรรมประจำวันได้ ($\bar{X} = 4.89$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด คือ ข้อครูปฐมวัยสามารถจัดกิจกรรมการสอน ตามแผนการจัดประสบการณ์ที่เขียนได้อย่างไม่มีอุปสรรค ($\bar{X} = 4.59$)

ครูปฐมวัยได้สะท้อนผลภาพรวม การเข้าร่วมโครงการวิจัยการพัฒนาคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์แนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย พบว่าได้เพิ่มประสบการณ์มากขึ้นจากสิ่งที่ไม่เคยเรียนรู้มาก่อน เข้าใจการสอนตามแนวภาษาธรรมชาติเป็นการปูพื้นฐานเด็กผ่านการใช้ชีวิตประจำวัน เช่นการเล่น การเล่านิทาน การร้องเพลง เป็นต้น การนำแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้ทดลองสอนเป็นการกระตุ้นให้ครูเรียนรู้การผลิตสื่อสอดคล้องกับการสอนตามแนวภาษาธรรมชาติ และได้เพิ่มเติมประสบการณ์ตนเองเกี่ยวกับแนวการสอนพัฒนาทักษะสมอง EF มากขึ้น ซึ่งการสอนแนวภาษาธรรมชาติช่วยพัฒนาทักษะการคิดและความสามารถเด็กปฐมวัยในการจดจำ จดจ่อใส่ใจมีสมาธิ และมีความคิดยืดหยุ่น รวมทั้ง โดยสามารถจัดกิจกรรมการสอนพัฒนาเด็กปฐมวัยได้ทุกช่วงกลุ่มอายุ (2-3 ปี และ 3-6 ปี)

นอกจากนี้พบว่า การเขียนแผนบูรณาการไปใช้จัดกิจกรรมการสอน สามารถลดระยะเวลาในการสอน ส่งผลให้เด็กมีความสนใจสนุกสนานในการทำกิจกรรมมากขึ้น และการนำแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการไปใช้ร่วมกับแผนการสอนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ทำให้เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาที่ดีขึ้น ทั้งนี้ครูปฐมวัยยังได้เห็นแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนรวมถึงการจัดทำกระบวนการ PLC ในสถานศึกษา และครูสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติที่เอื้อต่อการส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย

ท้ายสุดครูปฐมวัยสะท้อนแนวทางการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป 1) การเขียนทำ PA 2) การทำวิจัยในชั้นเรียน 3) เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรครู 4) ช่วยให้เกิดงานสร้างสรรค์ผลงานต่าง ๆ และ 5) การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาสร้างนวัตกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยทุกด้าน

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยการพัฒนาคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในครั้งนี้เป็นรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ที่ผู้วิจัยได้มีการวางแผนขั้นตอนกระบวนการวิจัยไว้ 4 ขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นศึกษาองค์ความรู้ ปัญหาและความต้องการของครูปฐมวัย ขั้นการจัดกระบวนการ (Coaching) ขั้นการพัฒนาคู่มือ และขั้นการทดลองและประเมินผลการใช้คู่มือในการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ(Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย แต่ละขั้นตอนมีกระบวนการศึกษาอย่างละเอียดถี่ถ้วน ดังเช่นขั้นตอนแรก เก็บข้อมูล ศึกษาองค์ความรู้ ปัญหา และความ ต้องการของครูปฐมวัย จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ทราบจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนา จึงจัดกระบวนการ coaching มีลักษณะแนวทางทั้งการอบรมให้ความรู้ การให้คำปรึกษา การลงปฏิบัติ ใบบงานบ้าน การนำเสนอ และสะท้อนความคิดเห็น ซึ่งมีวิทยากร และผู้วิจัยเป็นพี่เลี้ยง โดยเชิญวิทยากรที่มีความสามารถรวมทั้งผู้วิจัยที่มี

ประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย มาส่งเสริมเพิ่มเติมความรู้ให้กับครูปฐมวัยในเรื่องการจัดกิจกรรมการสอนตามแนวภาษาธรรมชาติ และการพัฒนาทักษะสมอง EF รวมทั้งเทคนิคการสอนแบบโครงการและการเขียนแผนบูรณาการ ซึ่งการจัดกระบวนการ Coaching ดังกล่าว ได้ให้ความรู้ความเข้าใจกับครูปฐมวัยครอบคลุมทุกมิติที่ครูสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมในชั้นเรียนของตนเองต่อไป

เมื่อผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษามาทั้งหมด ได้สังเคราะห์สร้างคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์แนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย ส่งผู้เชี่ยวชาญและปรับแก้ไข จากนั้นได้จัดประชุมนำคู่มือมาให้ครูปฐมวัยได้ศึกษาทำความเข้าใจไปพร้อม ๆ กัน รวมทั้งการสร้างความรู้ความเข้าใจการนำไปสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน กล่าวได้ว่าขั้นตอนกระบวนการวิจัยที่มีความละเอียดทุกขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น สามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถของครูที่จะนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างประสบผลสำเร็จ ซึ่งครูได้ส่งตัวอย่างแผนและการถ่ายคลิปตัวอย่างการจัดกิจกรรมการสอนส่งมาให้ผู้วิจัย ซึ่งแสดงถึงความเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนาเด็กปฐมวัยในชั้นเรียนของตน ดังข้อมูลสรุปผลของงานวิจัยที่กล่าวมา นอกจากนี้ คู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์แนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย นำเข้าโรงพิมพ์จัดทำให้มีความสวยงามเผยแพร่ให้กับครูปฐมวัยและผู้สนใจในมวกว้างต่อไป ดังนั้นความสำเร็จทั้งหมดของการศึกษาวิจัยนี้ อาจกล่าวได้ว่ามาจากการวางแผนการทำงานแต่ละขั้นตอนอย่างละเอียด การติดตามตรวจสอบและดำเนินงานให้มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงทุกขั้นตอน ซึ่งความสำเร็จส่วนหนึ่งมาจากประสบการณ์ผู้วิจัยด้านการศึกษาปฐมวัย ที่เข้าใจธรรมชาติการเรียนรู้ของครูปฐมวัยและกิจกรรมการสอนเด็กปฐมวัย และได้เป็นวิทยากรให้ความรู้ครูปฐมวัยด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ต่อเนื่องมา 8 ปี

ข้อมูลความสำเร็จดังที่กล่าวมาข้างต้น สอดคล้องกับบุญเกื้อ ควรหาเวช (2542: 77 อ้างถึงใน พาณิน เหลียง, 2556: 9) ได้อธิบายเกี่ยวกับคู่มือว่า จะต้องคำนึงถึงภาษาที่ชัดเจนเข้าใจง่าย ใคร่ครวญถึงปัญหาและสถานการณ์อย่างทะลุปรุโปร่ง ควรออกแบบคู่มือให้สวยงามน่าหยิบอ่าน มีรูปภาพหรือการ์ตูนประกอบเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ หากทำเป็นเล่มควรทำปกให้มีความสวยงาม และทนทานต่อการใช้สอย สอดคล้องกับอภิสิทธิ์ คุณวรปัญญา (2562: 2) กล่าวถึงลักษณะของคู่มือที่ดี ประกอบด้วย ความชัดเจน เข้าใจง่าย มีความเป็นปัจจุบัน (Update) ไม่ล้าสมัย และมีตัวอย่างประกอบ นอกจากนี้การใช้เทคนิคการถอดบทเรียนรู้ (After Action Review) ในขั้นตอนกระบวนการวิจัยแต่ละขั้นตอนยังเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่ส่งผลให้การศึกษาวิจัยการพัฒนาคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย ส่งก่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ประสบผลสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ในการนำคู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัยไปใช้ในการจัดกิจกรรมการสอนในชั้นเรียน ครูปฐมวัยต้องศึกษาเนื้อหาและจับประเด็นสาระสำคัญ (Concept) กิจกรรมการสอนตามแนวภาษาธรรมชาติ และศึกษาตัวอย่างในคู่มือประกอบไปด้วยกันจะสร้างความเข้าใจได้ดี

2. สถานศึกษาควรนำเครื่องมือ PLC มาใช้ในการจัดกิจกรรมการสอนตามแนวภาษาธรรมชาติ ส่งเสริมทักษะสมอง EF เพราะการที่ครูปฐมวัยได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมจัดทำแผนการสอนไปด้วยกัน เสนอแนะความคิดเห็นและสร้างความเข้าใจไปด้วยกันจะทำให้การจัดกิจกรรมการสอนตามคู่มือนวัตกรรมการจัด

ประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัยประสบความสำเร็จได้โดยง่าย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาผลการใช้คู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ส่งเสริมทักษะสมอง EF เด็กปฐมวัย ของครูปฐมวัย ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)
2. ศึกษาผลการใช้คู่มือนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ที่มีต่อทักษะด้านภาษาของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญฟ้า รังสิยานนท์, พรรัก อินทามระ, ศศิพันธุ์ เปียนเปียนสิน, ศีลสุภา วรณสุทธิ์, และศิริพงษ์ ทิณรัตน์. (2562). *การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างทักษะสมอง-อีเอฟสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในโรงเรียนเครือข่ายมหาวิทยาลัยสวนดุสิต: (รายงานการวิจัย).* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- ฉันทนา ภาคบกข. (2537). *ผู้ปกครองกับเด็กปฐมวัย ประมวลสำหรับชุดวิชาสัมมนาการปฐมวัย ศึกษา เล่มที่ 2 หน่วยที่ 8.* นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชุดินันท์ เทือกสุบรรณ. (2563). *การพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. วารสารรัชต์ภาคย์, 14(36), 203 - 214.*
- นฤมล ฤทธิกาญจน์. (2563). *การพัฒนาคู่มือการบริหารงานพัสดุในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 2. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.*
- เบญจา แสงมลิ. (2550). *คุณหญิงเบญจา แสงมลิ ประมาจารย์ด้านกรอนุบาลศึกษาไทย.* กรุงเทพฯ: รักลูกแฟมิลีกรุ๊ป.
- ปนัดดา ธนเศรษฐกร. (2561). *โครงการวิจัยกรณีศึกษา : การพัฒนาทักษะการสอนของครูปฐมวัยด้วยเครื่องมือ EF Guideline ในอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย.*
- สรวงพร กุศลส่ง. (2561). *รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ โดยใช้ ICT เพื่อส่งเสริมความสามารถในการรู้คิดเชิงระบบสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.*
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *มาตรฐานสถานศึกษาปฐมวัยแห่งชาติ.* กรุงเทพฯ: พริกหวาน กราฟฟิค.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2561). *คู่มือการจัดการศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุณี บุญพิทักษ์. (2563). *การเสริมสร้างศักยภาพครูปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดกำแพงเพชร สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.*
- สุภาวดี หาญเมธี. (2561). *คู่มือพ่อแม่ที่มีลูกวัย 0-6 ปี อนาคตลูกดี ด้วยทักษะสมอง EF สถาบัน RLG (รักลูก เลิร์นนิ่งกรุ๊ป).* กรุงเทพฯ: รักลูกกรุ๊ป.

- สุภาวดี หาญเมธี. (2561). *คู่มือพัฒนาทักษะสมอง EF Executive Functions สำหรับครูปฐมวัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และสถาบัน RLG (รักลูกเรียนรู้กันรู้ฟ)*. กรุงเทพฯ: รักลูกกรุ๊ป.
- อารี สันทรวี. (2537). *นวัตกรรมการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ประมวลสำหรับชุดวิชาสัมมนาการศึกษาปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 4-7*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.